

หัวข้อเรื่อง	หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี: ความพร้อมในการนำมาใช้
นักศึกษา	นายกวี มินวงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ยิ้มวิไล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	พันเอก ประสงค์ ชิงชัย
ระดับการศึกษา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร
คณะวิชา	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2549

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี: ความพร้อมในการนำมาใช้” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมาใช้ และเป็นแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ โดยใช้รูปแบบการศึกษาเชิงคุณภาพ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกใน 10 ด้าน คือ นิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ การจัดทำแผนพัฒนา การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ และผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่ออธิบายความพร้อมในการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ในช่วงปีงบประมาณ 2548 การศึกษาในครั้งนี้มุ่งที่จะได้รับองค์ความรู้ความเป็นหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก และยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก

เกิดความตระหนักในการสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกให้ดียิ่งขึ้น

การศึกษาความเป็นหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนี้ ได้พิจารณาจากตัวชี้วัดของแต่ละด้าน ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

ด้านนิติธรรม ในด้านนี้มีข้อน่าสังเกตว่าประชาชนยังไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมในการเสนอข้อบังคับตำบลโดยตรง โดยส่วนใหญ่ประชาชนมักจะใช้วิธีการร้องเรียนผ่านประชาคม หรือสมาชิกหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้แก้ไขปัญหาที่ตนเองเผชิญอยู่ ซึ่งมีอยู่หลายปัญหาที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาและได้ออกเป็นข้อบังคับตำบล ส่วนการอบรมเรื่องกฎหมายท้องถิ่น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกได้ดำเนินการในเรื่องนี้น้อย

ด้านคุณธรรม พบว่าคณะกรรมการบริหารและพนักงานส่วนตำบลไม่เคยถูกร้องเรียนเรื่องทุจริตและให้บริการโดยไม่เลือกปฏิบัติ มีการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานที่มีความเป็นหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

ด้านความโปร่งใส พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกได้จัดให้มีกิจกรรม เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในหลายรูปแบบ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้บุคคลหรือองค์กรต่างๆ เข้ามาศึกษาและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก

ด้านการมีส่วนร่วม พบว่าในหลายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในตำบลปากแพรก องค์การบริหารส่วนตำบล จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงาน และตรวจสอบ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง

ด้านความรับผิดชอบ พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรับผิดชอบต่อการประชุมโดยไม่ขาดการประชุม แต่ก็ยังมีบรรยากาศในการประชุมที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือการซักถามยังไม่ทั่วถึง และองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนามากกว่าร้อยละ 70 องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกให้ความสำคัญกับประชาชนที่มาใช้บริการเป็นอันดับแรก

ด้านความคุ้มค่า พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ได้ทำการจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งไว้ และได้จัดให้มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ โดยมีหลายฝ่ายเป็นผู้ตรวจสอบ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้งบประมาณได้ตลอดเวลา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการบริหารและพนักงานส่วนตำบลในเรื่องเทคนิควิธีการต่างๆ ค่อนข้างน้อย

ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า มีการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร และมีการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรนำเสนอความคิด

ด้านการบริหารจัดการ มีแผนการปฏิบัติงาน และมีการทบทวนภารกิจ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล และมีการติดตามประเมินผลภารกิจอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม และมีการสำรวจความต้องการของประชาชน เน้นการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ชุมชนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน แสดงความคิดเห็นและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การนำแนวคิดใหม่ๆ ที่ได้จากบุคลากรมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงานมีการสร้างควมไว้วางใจและความผูกพันในหน่วยงาน

ด้านการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง มีเพียงการจัดเก็บข้อมูลภายในองค์กร เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลกลางขององค์กรในการจัดทำแผนและนโยบาย แต่ยังขาดระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อการเชื่อมโยงกันภายในและภายนอกหน่วยงาน